

8. Сухомлинський В. О. Вибрані педагогічні твори: В 5 т. — К., 1976. — Т. 1.
9. Сухомлинський В. О. Вибрані педагогічні твори: В 5 т. — К., 1977. — Т. 5.
10. Тимченко І. І. Формування комунікативної культури студентів у процесі вивчення предметів гуманітарного циклу: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. — Харків, 2001. — 19 с.
11. Тодорова И. С. Психологические факторы подготовки будущих учителей к диалогическому общению: Автореф. дис. ... канд. психол. наук. — К., 1988. — 23 с.
12. Усатий В. Д. Розвиток мовленнєвої культури майбутніх учителів початкових класів: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. — К., 2001. — 19 с.
13. Учителю о педагогическом общении / Под ред. Л. И. Рувинского. — М.: Педагогика, 1987. — 160 с.
14. Фатунова В. М. Интернет-среда как фактор психологического развития коммуникативного потенциала личности: Автореф. дис. ... канд. психол. наук. — К., 2004. — 21 с.
15. Філатова Л. С. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до організації спілкування учнів у процесі розвиваючих ігор: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. — Харків, 2002. — 19 с.

Ірина ЦДИЛО

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ДИЗАЙНЕРА

У статті досліджуються різні аспекти вивчення комп'ютерної графіки в процесі професійної підготовки майбутніх дизайнерів. Розкрито особливості курсу «Комп'ютерне проектування» для студентів ВНЗ II рівня акредитації за спеціальністю «Дизайн» напряму підготовки «Мистецтво».

В умовах сьогодення підготовка дизайнера у навчальних закладах передбачає інтеграцію професійних і загальнохудожніх знань. Професійність є головною метою підготовки такого спеціаліста, а загальнохудожній аспект — необхідний компонент цілісної системи його професійної освіти і формує основу фундаментальних знань фахівця [4, 8].

Професійне навчання, яке буде використовувати новітні інформаційні технології (НІТ) не тільки як інструмент майбутньої діяльності спеціаліста, а і як засіб, що формує, стимулює розвиток особистих якостей і загальної культури дизайнера, — одне з пріоритетних завдань в теорії та методиці професійної освіти [5, 4].

Різні аспекти застосування НІТ у дизайн-освітньому середовищі певною мірою розкрито в наукових дослідженнях [1; 3; 5]. Зокрема, методику конструювання навчального курсу «Комп'ютерна графіка» для студентів факультетів технології та підприємництва педагогічних ВНЗ розглядала Л. Іваннікова, а В. Соловйова досліджувала структуру навчальних курсів «Основи комп'ютерної графіки» і «Комп'ютерна графіка» для студентів дизайну коледжу.

Навчальний предмет «Комп'ютерне проектування» повинен відображати сучасний стан розвитку інформаційних технологій і результат безперервного вдосконалення дизайн-освітнього простору й одночасно забезпечувати інтеграцію загальнохудожніх і професійних знань майбутнього дизайнера.

Метою статті є висвітлення досвіду роботи відділення «Дизайн» Тернопільського кооперативного торговельно-економічного коледжу з підготовки майбутніх дизайнерів до використання комп'ютерної техніки у професійній діяльності на прикладі вивчення курсу «Комп'ютерне проектування».

Навчальну програму і тематичний план курсу розроблено, спираючись на специфіку предметів художнього циклу, тому в його змісті максимально враховано взаємозв'язок основ образотворчої грамоти з інформаційно-технологічними поняттями, відображено сутність базових понять композиції, кольорознавства, історії мистецтва.

Розроблений курс входить до циклу професійної та практичної підготовки, викладається на I–II курсах і завершується заліком. Навчальний план передбачає лекційні та лабораторно-практичні заняття і самостійну роботу. Мета курсу — освоєння студентом комплексу теоретичних і практичних знань з основ комп'ютерного проектування, необхідних для фахової підготовки дизайн-проектів та реалізації відповідних виконавських і управлінських функцій. Об'єктом вивчення є проектно-конструкторська і технічна діяльність підготовлених спеціалістів у контексті творення, вдосконалення, виготовлення та поширення різних видів

дизайн-проектів. Предметом розгляду є провідні технології та практичне застосування комп'ютерної графіки в дизайн-діяльності.

Завдання курсу відповідають нормативній частині змісту освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста за спеціальністю 5.020210 «Дизайн» напрямку підготовки 0202 «Мистецтво» та сформульовані відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики, яка передбачає виробничі функції, типові завдання та вміння випускника ВНЗ II рівня акредитації.

Проектна виробнича функція дизайнера передбачає вирішення таких типових завдань діяльності:

- складання календарного плану роботи над завданням з художнього проектування елементів естетичного і декоративно-монументального вирішення архітектурно-просторового середовища (інтер'єру та екстер'єру);

- вивчення теми та пошукове ескізування окремих елементів комплексного дизайн проекту;

- планування та пошукове ескізування окремих елементів художньо-конструкторського проекту;

- виконання складових елементів графічної подання дизайн-проекту, моделей і макетів, промислових виробів, предметів побуту, оснащення, обладнання, меблів і товарів народного споживання;

- виконання оригіналів комплексної реклами, промислових виробів, фірмового стилю і системи візуальних комунікацій;

- проектування меблів, обладнання, оснащення в комплексному вирішенні інтер'єрів призначення та проектування;

- підготовка супроводжуючої документацію до дизайн-проектів, участь при їх розгляді і захисті.

Конструкторська виробнича функція дизайнера передбачає вирішення наступних типових завдань діяльності:

- художнє конструювання друкованих видань, пакування, елементів фірмового стилю та систем візуальних комунікацій;

- інженерне конструювання дизайнерських проектів промислових виробів, предметів побуту, оснащення, обладнання меблів і товарів народного споживання;

- розробка конструктивних елементів меблів, обладнання, оснащення авторського проектування в комплексному вирішенні архітектурно-просторового середовища.

Технічна виробнича функція дизайнера передбачає вирішення типового завдання діяльності – виконання графічної частини проекту, макетно-модульних робіт, технічної документації до дизайн-проекту середовища (інтер'єру чи екстер'єру).

Кожна із зазначених виробничих функцій дизайнера передбачає професійне застосування НІТ.

У результаті засвоєння курсу студент повинен знати:

- основні завдання комп'ютерної графіки, перспективні комп'ютерні графічні технології, класи і галузі практичного застосування систем комп'ютерної графіки;

- особливості і технологію професійних растрових і векторних ілюстративних графічних редакторів;

- особливості комп'ютерного кольору та графічних файлових форматів;

- засоби та способи редагування і підвищення якості зображень, комп'ютерної обробки фотографічної інформації;

- пристрої введення і виводу графічної інформації, особливості сканування і друку зображень;

- способи формування ділової документації та рекламної продукції, засоби мультимедіа-та Web-дизайну;

- програмне забезпечення для поліграфічного тиражування;

- основні поняття про інженерну комп'ютерну графіку, 3D-графіку і дизайн.

Студент повинен уміти:

- вирішувати проектні та композиційні завдання засобами комп'ютерної графіки;

- збирати, створювати, зберігати, обробляти, подавати інформаційний матеріал дизайн-проекту за допомогою комп'ютерних технологій;
- грамотно вибирати, поєднувати та застосовувати програмне забезпечення в різних видах дизайн-діяльності;
- орієнтуватися в системі сучасної комп'ютерної графіки.

Кількість годин на вивчення курсу

Форма роботи	Кількість годин
Лекції	44
Лабораторно-практичні заняття	100
Самостійна робота студентів	72
Усього:	216

Зміст курсу

Розділ I. Загальні відомості про можливості комп'ютерної техніки в дизайнерській діяльності. Програмне забезпечення використання комп'ютерної техніки і технологій дизайнерської діяльності.

Комп'ютерна графіка. Основні поняття про комп'ютерні мистецтво, дизайн, рекламу та поліграфію.

Розділ II. Загальний огляд видів графічних зображень і методів їх формування.

Формування растрового ілюстративного матеріалу. Формування векторного ілюстративного матеріалу.

Розділ III. Інформативне забезпечення проектно-конструкторської діяльності. Загальний курс користувача. Способи збереження графічної інформації.

Комп'ютерний колір. Відтворення кольору і управління кольором. Кольороподіл і перетворення між кольоровими моделями. Графічні файлові формати. Засоби редагування і підвищення якості зображень. Тонова та кольорова корекція. Комп'ютерна обробка фотографічної інформації.

Розділ IV. Можливості комп'ютерної техніки в збереженні, класифікації та використанні інформації.

Технічні пристрої, що використовуються в комп'ютерному проектуванні.

Сканування зображень. Розширення та зміни розмірів зображення для друку.

Розділ V. Обробка базових зображень шляхом доповнення їх складовими, що входять в спеціальні набори користувача.

Швидке формування ділової документації та рекламної продукції. Мультимедіа-дизайн. Web-дизайн.

Розділ VI. Програмне забезпечення комп'ютерної графіки при створенні оригіналів для поліграфічного тиражування та рекламних комплексів графічного дизайну.

Робота в системі Adobe PageMaker.

Розділ VII. Програмне забезпечення проектування об'єктів промислового дизайну та інженерного конструювання.

Основні поняття про інженерну комп'ютерну графіку. Робота в системі Компас-3D.

Розділ VIII. Програмне забезпечення об'ємно-просторового проектування об'єктів дизайну середовища (інтер'єр, екстер'єр, ландшафтний дизайн).

3D-графіка та дизайн. Робота в системі Kitchen Draw.

Лабораторно-практичні заняття

I. Adobe PhotoShop. Основні поняття. Виділення та деформація зображень. Робота з шарами. Засоби обробки зображень. Інструменти малювання. Побудова контурів. Заливка. Градієнт. Робота з текстом. Проектування засобами Adobe PhotoShop.

II. Ознайомлення з програмою Corel DRAW. Основні прийоми роботи. Колір в Corel DRAW. Робота з текстом. Ефекти. Стилі. Проектування засобами Corel DRAW.

III. Кольорова модель та її бітова глибина в Adobe PhotoShop. Поняття кольору і докер Color в Corel DRAW. Збереження у форматі JPEG в Adobe PhotoShop. Робота з файлами в Corel DRAW. Ретушування зображень. Корекція зображень. Застосування різних фільтрів.

IV. Сканування та обробка чорно-білих зображень в Adobe PhotoShop. Друк в Corel DRAW. Розміри зображень для друку в Adobe PhotoShop.

V. Створення презентації в Power Point. Проектування Web-сайту в Adobe PhotoShop.

VI. Створення сторінок шаблонів. Робота з ілюстраціями. Графіка і текст. Редактор матеріалів. Створення і застосування стилів. Використання табуляторів. Текстові спеціальні ефекти. Робота з фреймами. Шари і бібліотеки. Створення оригінал макету книги. Проектування засобами Adobe PageMaker.

VII. Основні елементи інтерфейса Компас-3D. Прямокутні проекції. Масштаб. Аксонометричні проекції. Основи тривимірного моделювання. Проектування засобами Компас-3D.

VIII. Основні елементи інтерфейса Kitchen Draw. Створення проектів у середовищі Kitchen Draw. Проектування засобами Kitchen Draw.

Список рекомендованих джерел для вивчення курсу

1. Adobe Photoshop CS3: Официальный учебный курс / Пер. с англ. — М.: ТРИУМФ, 2008. — 448 с. ил. + CD-ROM.

2. Айриг С., Айриг Э. Подготовка цифровых изображений для печати / Пер. с англ.; Худож. обл. М. В. Драко — Минск: Попурри, 1997. — 192 с.

3. Бочков А. Л., Меженин А. В. Графика и мультимедиа для Web. Учебно-методическое пособие. — СПб.: ГИТМО, 2002. — 44 с.

4. Веселовская Г. В., Ходаков В. Э., Веселовский В. М. Компьютерная графика: Учебное пособие для студентов высших учебных заведений. — Херсон: ОЛДИ-плюс, 2004. — 584 с.

5. Издательские системы. Компьютерная издательская графика. Часть I: Учебное пособие / Н. Ф. Гусарова, Ю. В. Дорогов, Р. В. Иванов, А. В. Маятин. — СПб.: ГУИТМО, 2007. — 48 с.

6. Казанцева Л. Н. Компьютерная графика: Лабораторный практикум. Программы Corel Draw и Photoshop. — Екатеринбург. Изд-во УГТУ-УПИ, 2004. — 33 с.

7. Методические указания для выполнения лабораторных работ «Создание спецэффектов в растровой графике». Ч. 2. — Таганрог. Изд-во ТРТУ, 2004. — 39 с.

8. Миронов Д. Ф. Corel DRAW X3. Учебный курс. — СПб.: Питер, 2006. — 397 с.

9. Шнейдеров В. С. Фотография, реклама, дизайн на компьютере: Самоучитель. — 2-е изд. (+CD). — СПб.: Питер, 2004. — 331 с.

Отже, навчальна програма курсу «Комп'ютерне проектування» розроблена згідно з вимогами державного стандарту та освітньо-кваліфікаційної характеристики спеціальності й орієнтована на проектування дизайн-об'єктів з використанням програм 2D- та 3D-моделювання. Засвоєння курсу забезпечує підготовку майбутніх дизайнерів до використання НІТ у професійній діяльності на всіх етапах процесу дизайн-проектування. Експериментальне впровадження програми здійснювалось протягом 2007–2008 навчального року. Отримані дані дозволяють стверджувати, що обсяг (216 год., із них 144 год. аудиторних) і зміст програми забезпечують достатній рівень підготовки випускників до використання НІТ у дизайн-діяльності і передбачають інтеграцію загальнохудожніх і професійних знань. У зв'язку з інтенсивним розвитком НІТ, удосконаленням матеріально-технічного оснащення та програмного забезпечення, специфікою ВНЗ запропонована програма може змінюватись і доповнюватись.

ЛІТЕРАТУРА

1. Блуднов Г. П. Веб-дизайн как средство специальной подготовки студентов художественно-графических факультетов: Дис. ... канд. пед. наук. — Москва, 2004. — 189 с.
2. Веселовская Г. В., Ходаков В. Э., Веселовский В. М. Компьютерная графика: Учебное пособие для студентов высших учебных заведений. — Херсон: ОЛДИ-плюс, 2004. — 584 с.
3. Иванникова Л. В. Методика конструирования учебного модуля «Компьютерная графика» для студентов факультетов технологии и предпринимательства педвузов специализации «Графика и дизайн»: Дис. ... канд. пед. наук. — Москва, 2005. — 223 с.
4. Прусак В. Ф. Організаційно-педагогічні засади підготовки майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах України: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. — Вінниця, 2006. — 22 с.
5. Соловьева В. В. Содержание информационно-технологической подготовки дизайнера: Дис. ... канд. пед. наук. — М., 2003. — 173 с.